

نام خداوند جان و خرد

روانشناسی خانواده از دیدگاه اسلام

مؤلف

دکتر حسین جنا آبادی

(استاد روان‌شناسی دانشگاه سیستان و بلوچستان)

سرشناسه : جناآبادی ، حسین ، ۱۳۴۷.

عنوان و نام پدیدآور: روانشناسی خانواده از دیدگاه اسلام / نویسنده: حسین جناآبادی

مشخصات نشر: زاهدان، دانشگاه سیستان و بلوچستان ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۴۲۲ ص، وزیری، ۲۰۲.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۵۹۴۲-۶-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: خانواده ها - جنبه های مذهبی - اسلام

موضوع: والدین و کودک - جنبه های روانشناسی

شناسه افزوده: دانشگاه سیستان و بلوچستان.

شناسه افزوده: University of Sistan and Baluchestan

رده بندی کنگره: ۲۳۰/۱۷

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۳۱

شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۰۰۶۲۳

ناشر: انتشارات دانشگاه سیستان و بلوچستان

روانشناسی خانواده از دیدگاه اسلام

مولف: دکتر حسین جناآبادی

چاپ: چاپخانه المهدی دانشگاه سیستان و بلوچستان

نوبت چاپ: پاییز ۱۴۰۰، قیمت: ۹۵۰۰۰ تومان، شمارگان:

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۵۹۴۲-۶-۲

این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است.

تمام حقوق چاپ و نشر این اثر طبق قرارداد محفوظ است، هر گونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ممنوع است، متخلفان به موجب قانون حمایت از حقوق مولفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست مطالب

۲۱	فصل یکم: مفهوم خانواده
۲۳	ابعاد خانواده در اندیشه نظریه پردازان علوم انسانی
۲۳	الف. تاریخ
۲۳	ب. جامعه‌شناسی
۲۴	ج. حقوق
۲۵	د. اقتصاد
۲۶	ه. روان‌شناسی
۲۷	و. علوم سیاسی
۲۸	ز. علوم تربیتی
۲۹	خانواده در غرب
۳۰	۱. فروپاشی نظام خانواده
۳۰	۳. خودفروشی و اختطاف
۳۱	۴. شیوع بیماری‌های مسری
۳۱	۶. افزایش فرزندان نامشروع
۳۲	خانواده در اسلام
۳۴	نتیجه‌گیری
۳۵	فصل دوم: ویژگی خانواده سالم
۳۵	زیربنای بهداشت خانواده
۳۵	انتخاب همسر
۳۶	ملاک عاطفی سلامت خانواده
۳۶	محبت
۳۶	محبت و فرزندان
۳۷	نشاط و شادابی در خانواده
۳۸	توجه به تفاوت‌های فردی و جنسیتی
۳۹	معیار اجتماعی سلامت خانواده
۳۹	ایجاد روابط خانوادگی پایدار
۳۹	جامعه‌پذیری
۴۰	معیار شناختی سلامت خانواده
۴۰	تربیت هوشی
۴۰	نیاز جنسی و سلامت خانواده

۴۲	توسعه اقتصادی و سلامت خانواده
۴۲	تربیت اخلاقی و سلامت خانواده
۴۳	شاخص‌های خانواده کارآمد
۴۷	فصل سوم: کارکرد خانواده در اسلام
۴۷	کارکرد حمایتی خانواده و دیدگاه اسلام
۴۷	کارکرد جامعه‌پذیری و دیدگاه اسلام
۴۸	کارکرد عاطفه - همراهی و دیدگاه اسلام
۴۹	کارکرد تأمین پایگاه اجتماعی و دیدگاه اسلام
۴۹	شاخص‌های کارآمدی خانواده
۵۰	۱- شاخص بینشی
۵۰	الف. ایمان به خدا
۵۱	یک. خوش‌بینی
۵۲	دو. امیدواری
۵۲	سه. لذت معنوی
۵۳	چهار. توکل
۵۳	پنج. پذیرش مقدرات الهی
۵۳	ب. اعتقاد به رسالت و امامت
۵۵	ج. اعتقاد به معاد
۵۵	یک. معنایافتن زندگی
۵۶	دو. احساس مسئولیت
۵۶	سه. مهارکننده و بازدارنده
۵۷	۲. شاخص اخلاقی
۵۷	الف. محبت در خانواده
۵۸	ب. تکریم و کارآمدی خانواده
۵۸	ج. سلام کردن و کارآمدی خانواده
۵۹	د. دلسوزی و مهربانی
۵۹	ه. صبر
۶۰	و. راست‌گویی
۶۱	ز. مثبت‌اندیشی
۶۱	۳. شاخص حقوقی
۶۲	حقوق و تکالیف الزامی و غیرالزامی
۶۲	الف. حقوق زن

۶۲	یک. تهیه هزینه‌ها و لوازم زندگی
۶۲	دو. تأمین نیاز جنسی
۶۳	سه. گشایش در زندگی
۶۳	چهار. آراسته و پاکیزه بودن
۶۴	پنج. معاشرت نیکو
۶۵	ب. حقوق شوهر
۶۵	یک. ارضای نیاز جنسی
۶۵	دو. حق نظارت بر رفت و آمدها
۶۶	سه. حق انتخاب محل سکونت
۶۶	ج. حقوق فرزندان
۶۶	یک. داشتن نام نیکو
۶۷	دو. حق تغذیه با شیر مادر
۶۷	سه. حق اجتماعی شدن
۶۸	چهار. حق ازدواج
۶۸	د. حقوق والدین
۶۸	نتیجه‌گیری
۷۱	فصل چهارم: الگوهای ارتباطی والدین و فرزندان در اشکال شیوه‌های فرزندپروری اسلامی
۷۱	آموزش رفتاری والدین
۷۱	پیشینه نظری
۷۵	روش‌های رفتاری
۷۸	ویژگی‌های عمومی برنامه‌ها و اثربخشی
۸۱	نمونه‌هایی از برنامه‌ها
۸۱	آموزش مدیریت والدین اورگان
۸۲	آموزش مدیریت والدین
۸۲	درمان تعاملی والد- کودک
۸۳	سال‌های شگفت انگیز
۸۶	برنامه والدگری مثبت
۸۷	خلاصه نکات مهم
۸۸	مطالعات انجام شده درباره شیوه‌های فرزندپروری
۹۳	روابط همزمان در نظریه ذهن
۱۰۳	روابط طولی نظریه ذهن در سبک فرزند پروری
۱۰۴	سایر رویکردهای فرزندپروری دارای جهت‌گیری شناختی

۱۰۶	اجتماعی شدن درک هیجان
۱۱۸	رشد تحت شرایط مختلف
۱۲۰	بیماری روانی والدین
۱۲۳	پرورش نهادی
۱۲۷	سبک فرزندپروری اسلامی
۱۲۹	روش الگویی
۱۳۰	نتایج
۱۳۱	خرده نظامهای خانواده
۱۳۵	اتحادها، قدرت، تیانی
۱۳۶	نقشهای خانوادگی و سبکهای پیامرسانی
۱۳۶	سبک سازشگر
۱۳۷	سبک سرزنشگر
۱۳۷	سبک حسابگر
۱۳۷	سبک گنج کننده
۱۳۸	تمایز خویشتن و نظام عاطفی خانواده
۱۴۱	فصل پنجم: ازدواج و همسرگزینی و پیشگیری از تعارضات خانوادگی
۱۴۱	خانواده بعنوان یک نهاد
۱۴۲	پیوند زناشویی (ازدواج)
۱۴۲	تعریف مفهوم ازدواج:
۱۴۳	منشأ ازدواج و تشکیل خانواده
۱۴۳	شیوههای همسرگزینی
۱۴۴	اشکال همسر گزینی
۱۴۵	قواعد و محدوده زناشویی (ازدواج)
۱۴۷	قواعد محل سکونت زن و شوهر
۱۴۸	خانواده
۱۴۸	تعریف خانواده
۱۴۸	خاستگاه خانواده
۱۴۸	اهمیت خانواده
۱۴۹	کارکرد خانواده
۱۵۰	الگوی خانواده در فرهنگهای متفاوت
۱۵۱	دو نظریه در مورد منشأ خانواده
۱۵۲	ابعاد خانواده

۱۵۲	خانواده گسترده:
۱۵۳	خویشاوندی
۱۵۳	تعریف مفهوم خویشاوندی:
۱۵۳	اصطلاحات خویشاوندی
۱۵۵	دو نظریه در مورد نظامهای خویشاوندی
۱۵۵	انواع نظامهای خویشاوندی
۱۵۷	تأثیر جهانی شدن بر خانواده
۱۵۷	مفهوم جهانی شدن:
۱۵۸	الف) تأثیر جهانی شدن بر ازدواج
۱۵۹	از بین رفتن قواعد و محدوده ازدواج
۱۶۰	ب) تأثیر جهانی شدن بر پیوند خویشاوندی
۱۶۱	ج) تأثیر جهانی شدن بر خانواده
۱۶۲	علل از هم پاشیدگی خانواده
۱۶۴	سیر تاریخی مباحث خانواده از دیدگاه اسلامی
۱۶۴	۱- ابن سینا:
۱۶۶	۲- غزالی:
۱۶۶	۳- خواجه نصیرالدین طوسی:
۱۶۷	۴- فیض کاشانی:
۱۶۸	۵- علامه طباطبائی:
۱۶۹	۶- شهید مطهری:
۱۷۰	نتیجه‌گیری
۱۷۱	ازدواج و همسرگزینی
۱۷۱	آثار ازدواج موفق در حوزه رشد فردی و اجتماعی
۱۷۲	ملاک‌های انتخاب همسر و آمادگی برای ازدواج
۱۷۳	۱- اعتقادات
۱۷۳	۲- اصول و خط مشی زندگی
۱۷۳	۳- اطلاعات خانوادگی
۱۷۳	۴- سبک زندگی خانوادگی و روابط اعضای خانواده باهم
۱۷۳	۵- رفتار اعضای خانواده هنگام مواجهه با مشکلات
۱۷۳	۶- سلامت روانی خانواده و اعضا
۱۷۴	۷- موارد پزشکی
۱۷۴	آمادگی برای ازدواج

- ۱۷۵ افرادی که برای ازدواج با یکدیگر مناسب نیستند
- ۱۷۶ تعارضات و شیوه های برخورد با حل تعارضات
- ۱۷۶ دو چهره تعارض: تعارض کارکردی و غیرکارکردی
- ۱۷۷ اهمیت تعارض
- ۱۷۸ توانمندی ها و مشکلات زوج ها در حل تعارض
- ۱۷۹ منابع اعتراض
- ۱۷۹ بافت اجتماعی
- ۱۷۹ استرس موقعیتی
- ۱۸۰ نظریه اسناد
- ۱۸۱ ۱- مرحله مبادله وقایع روزانه
- ۱۸۱ ۳- مرحله در میان گذاری عقاید
- ۱۸۲ ۴- مرحله تصمیم گیری
- ۱۸۲ ۵- مرحله حل مساله
- ۱۸۲ ۶- مرحله حل بحران
- ۱۸۳ روش های مختلف در ابراز تعارض
- ۱۸۳ کناره گیری
- ۱۸۳ سوء استفاده کلامی
- ۱۸۴ سرزنش
- ۱۸۴ فرایندهای مولد تعارض
- ۱۸۴ شخصیت افراد
- ۱۸۵ فقدان رهبری مؤثر و تصمیم گیری
- ۱۸۵ تعارض های ارزشی
- ۱۸۵ عقاید متفاوت در باره نقش های جنسیتی
- ۱۸۶ زاینده گی اندک
- ۱۸۶ تغییرات و انتقالات
- ۱۸۶ تعهد
- ۱۸۷ مراحل رشد تعارض زوج ها
- ۱۸۷ مرحله اول: مخالفت اولیه
- ۱۸۷ مرحله دوم: تکرار تعارض
- ۱۸۷ مرحله سوم: تعارض شدید
- ۱۸۷ مرحله چهارم: رابطه تشدید یافته زوج
- ۱۸۸ رویکردهای حل تعارض

۱۸۸	رویکردهای سازنده و مخرب
۱۸۸	روش (برد- باخت) یا تحمل:
۱۸۸	روش (برد- برد) یا برد مضاعف
۱۸۸	روش (برد- برد) یا مصالحه
۱۸۸	روش (باخت- باخت) یا باخت مضاعف
۱۸۸	روش (باخت- برد) یا پذیرش
۱۸۸	سبک‌های حل تعارض
۱۸۹	سبک رقابتی
۱۸۹	سبک مشارکتی
۱۹۰	سبک توافقی
۱۹۰	سبک اجتنابی
۱۹۰	سبک انعطاف پذیر
۱۹۰	انصاف در روابط زوجها
۱۹۱	گام‌های حل تعارض
۱۹۱	مدل حل مساله
۱۹۲	مراحل حل مساله:
۱۹۴	نزاع منصفانه
۱۹۴	مداخلات بالینی
۱۹۴	چهار چوب دهمی مجدد
۱۹۵	کنترل تعارض
۱۹۵	قوانین اساسی برای حفظ یک رابطه
۱۹۶	خود- تنظیمی (روشی شگفت انگیز برای " حفظ کنترل")
۱۹۶	به افکار تان نگاه کنید
۱۹۶	به بدنتان آرامش دهید
۱۹۹	فصل ششم: گونه‌های ازدواج در عصر جاهلی
۱۹۹	گونه اصلی ازدواج
۲۰۱	عناصر ازدواج
۲۰۵	گونه‌های دیگر
۲۰۶	۱- نکاح ضیمن (نکاح مقت، نکاح وراثتی)
۲۱۰	۲- جمع بین الاختین
۲۱۰	۳- نکاح متعه
۲۱۳	۴- نکاح شغار

- ۵- نکاح بدل ۲۱۳
- ۶- استیضاع ۲۱۴
- ۷- مضامده ۲۱۴
- ۸- مخادنه ۲۱۵
- ۹- نکاح رهط ۲۱۵
- ۱۰- زنان صاحب رایه ۲۱۶
- ۱۱- ازدواج با امه (کنیز) ۲۱۷
- ج) مختصری درباره «زنا» و مرز آن با نکاح ۲۱۷
- نتیجه ۲۱۹
- ازدواج در عصر حاضر ۲۱۹
- ازدواج و انواع آن برای جوانان کدامند ۲۱۹
- جوانی جمعیت، چگونه بحران را شد؟ ۲۲۰
- کاهش ازدواج ۲۲۰
- مشکلات موجود ۲۲۱
- راهکارها و چالش‌ها ۲۲۱
- راهکار اول ۲۲۱
- راهکار دوم ۲۲۲
- راهکار سوم ۲۲۲
- گفتگو با یک روان‌شناس ۲۲۲
- مشکلات ازدواج موقت ۲۲۳
- گفتگو با یک نماینده مجلس ۲۲۳
- راهی طولانی در پیش است ۲۲۴
- نتیجه ۲۲۵
- ازدواج و تشکیل خانواده در اسلام ۲۲۶
- ازدواج و تشکیل خانواده ۲۲۶
- ریشه‌شناسی ۲۲۸
- خواستگاری ۲۲۸
- ازدواج با مردم ادیان دیگر ۲۲۸
- ازدواج‌های باطل ۲۲۹
- صاحب اختیاران ازدواج ۲۳۰
- اهل سنت ۲۳۰
- در فقه شیعه ۲۳۱

۲۳۳	فصل هفتم: تعریف طلاق.....
۲۳۴	بررسی علل و عوامل طلاق از دیدگاه پژوهشگران.....
۲۳۴	بررسی علل طلاق از دیدگاه اجتماعی و خانواده.....
۲۳۵	بررسی علل و عوامل طلاق از دیدگاه روان‌شناسان.....
۲۳۵	بررسی علل و عوامل طلاق از دیدگاه نظریه‌پردازان روان تحلیل‌گری.....
۲۳۶	بررسی علل و عوامل طلاق از دیدگاه تئوری پردازان سیستمی.....
۲۳۶	سازگاری پس از طلاق.....
۲۳۷	حمایت اجتماعی ادراک شده.....
۲۳۸	روان‌شناسی مثبت‌گرا و اثرات آن بر سلامت روان.....
۲۳۹	مثبت‌اندیشی.....
۲۳۹	تفاوت مثبت‌اندیشی و بدبینی.....
۲۴۰	دستیابی به آرامش.....
۲۴۰	فرهنگ خانوادگی و اجتماعی.....
۲۴۱	شیوه‌های تقویت نگرش مثبت.....
۲۴۲	موانع مثبت‌اندیشی.....
۲۴۲	۱- عدم اعتماد به نفس.....
۲۴۳	۲- خشم.....
۲۴۳	۳- ترس و غم.....
۲۴۳	۴- بخل و خساست.....
۲۴۳	۵- بزرگ شمردن مصیبت‌ها.....
۲۴۳	۶- ترس از شکست‌های گذشته.....
۲۴۴	۷- حسد.....
۲۴۴	۸- سوءظن.....
۲۴۴	تعاریف.....
۲۴۴	تعریف سلامت روان:.....
۲۴۵	تعریف تاب‌آوری و طلاق.....
۲۴۸	ویژگی‌های اصلی افراد تاب‌آور چیست؟.....
۲۵۱	رضایت از زندگی چیست؟.....
۲۵۳	خانواده‌های آسیب‌پذیر.....
۲۵۴	علل طلاق بر اساس پژوهش‌های انجام شده.....
۲۶۰	پیامدهای طلاق.....
۲۶۱	تأثیر طلاق بر کودکان.....

۲۶۲	تحولات اجتماعی و اقتصادی طلاق.....
۲۶۳	تورم و بیکاری.....
۲۶۳	چرخه خشونت.....
۲۶۴	خشونت خانگی.....
۲۶۵	بررسی کلی الگوی اسلام.....
۲۶۵	خشونت خانگی از منظر قرآن.....
۲۶۷	ارزیابی زنان آسیب دیده.....
۲۶۷	همسرآزاری.....
۲۶۸	عوامل مساعدکننده خشونت خانگی در زنان.....
۲۶۸	درمان شناختی رفتاری بر نستهوی و کیفیت زندگی زنان قربانی خشونت خانگی.....
۲۷۱	ارزیابی کودکان آسیب دیده.....
۲۷۱	کودک آزاری.....
۲۷۲	پیامدهای شناختی کودک آزاری در دختران نوجوان.....
۲۷۲	خشونت زنان علیه مردان.....
۲۷۳	راههای کنترل خشم از منظر اسلام.....
۲۷۴	خانواده‌های تک والدی.....
۲۷۵	تعریف.....
۲۷۵	ویژگی‌های خانواده‌های تک والد.....
۲۷۶	پیامدها.....
۲۷۸	خیانت.....
۲۷۹	چه عواملی در بروز یک رابطه نامشروع مؤثر است؟.....
۲۸۰	خیانت و اثر آن بر روی کودکان.....
۲۸۱	تأثیر اینترنت و فضای مجازی بر روابط زوجین.....
۲۸۲	علل خیانت زناشویی.....
۲۸۳	فرار از خانه.....
۲۸۳	علل فرار از خانه.....
۲۸۷	فصل هشتم: هدف‌های آسیب‌شناسی.....
۲۹۱	تعاریف و عوامل مؤثر در بروز آسیب‌های اجتماعی.....
۲۹۲	آسیب‌های اجتماعی مهم‌ترین مشکل جوامع.....
۲۹۳	فقر مادی و فرهنگی و بیکاری.....
۲۹۴	بررسی آسیب‌های اجتماعی از زوایای مختلف.....
۲۹۷	گروه‌های آسیب پذیر.....

۲۹۷	 زنان و آسیب‌های اجتماعی
۲۹۷	 کودکان و آسیب‌های اجتماعی
۲۹۹	 سالمندان و آسیب‌های اجتماعی
۲۹۹	 معلولین و آسیب‌های اجتماعی
۳۰۰	 سلامت اجتماعی
۳۰۰	 ۲- انسجام اجتماعی
۳۰۱	 ۳- مشارکت اجتماعی
۳۰۱	 ۴- پذیرش اجتماعی
۳۰۱	 ۵- همبستگی اجتماعی
۳۰۲	 آسیب‌های نوپدید
۳۰۲	 اینترنت، فن آوری های نوین ارتباطی و بازی های مجازی
۳۰۵	 عوامل خطرساز اعتیاد به اینترنت
۳۰۵	 جنسیت
۳۰۵	 سندرم نقص پاداش
۳۰۶	 پایین بودن سطح بهزیستی هیجانی
۳۰۶	 اختلالات روانپزشکی
۳۰۶	 بدکاری خانوادگی
۳۰۶	 عامل محتوا
۳۰۶	 عامل زمان
۳۰۷	 انواع اعتیاد به اینترنت
۳۰۸	 علائم اعتیاد اینترنتی
۳۰۸	 عوامل مؤثر در شروع اعتیاد به اینترنت
۳۰۹	 جنبه مثبت و منفی استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی
۳۰۹	 اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای و برخط
۳۱۱	 فواید بازی‌های رایانه‌ای
۳۱۱	 دلایل انجام بازی‌های رایانه‌ای
۳۱۲	 اعتیاد به امور جنسی اینترنتی
۳۱۳	 هرزه نگاری کودکان در اینترنت
۳۱۴	 زورگویی اینترنتی و الکترونیکی کودکان
۳۱۵	 هرزه نگاری شهروندی
۳۱۶	 دلایل اعتیاد به امور جنسی اینترنتی
۳۱۶	 آسیب‌های خانوادگی در دنیای مجازی

- ۳۱۸..... نیازهای بنیادین بشر و تبیین اعتیاد جنسی
- ۳۱۸..... روش‌های پیشگیری از اعتیاد مجازی
- ۳۱۹..... روش پیشگیری اعتیاد رفتاری توسط والدین
- ۳۲۰..... راهکارهای پیشگیری از منظر دیگر
- ۳۲۱..... روش‌های درمانی اعتیاد به اینترنت
- ۳۲۱..... اعتیاد به تلفن همراه
- ۳۲۲..... کارکرد خانواده در زمینه اعتیادها
- ۳۲۴..... فعالیت در فضای مجازی از منظر قرآن
- ۳۲۵..... بایدها و نبایدها در فضای مجازی
- ۳۲۶..... تأثیر شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی بر روابط اعضای خانواده
- ۳۲۸..... راهکارهای افزایش کیفیت و کمیت گفتگو در میان اعضای خانواده
- ۳۲۸..... خودکشی و رفتار آسیب رسان به خود
- ۳۳۱..... طلاق
- ۳۳۴..... فرایند طلاق و فروپاشی خانواده (اقتباس از کارتر و مک گولدریک)
- ۳۳۷..... روسپیگری
- ۳۳۸..... پرخاشگری
- ۳۴۰..... روش‌های پیشگیری از پرخاشگری
- ۳۴۰..... اعتیاد به مواد
- ۳۴۱..... اعتیاد از منظر قرآن
- ۳۴۲..... دلایل حرمت اعتیاد از نگاه آیات قرآن
- ۳۴۲..... اعتیاد از منظر اسلام
- ۳۴۴..... شیوه‌های پیشگیری از اعتیاد
- ۳۴۴..... اعتیادهای رفتاری
- ۳۴۵..... مرز بین عادت و تخریب
- ۳۴۶..... چرا در مورد اعتیادهای رفتاری باید بدانیم؟
- ۳۴۷..... خرید اجباری
- ۳۴۸..... اعتیاد به قمار
- ۳۴۸..... تاریخچه
- ۳۴۹..... تعریف قمار
- ۳۵۱..... سبب شناسی
- ۳۵۲..... همبودی قمار
- ۳۵۲..... درمان

۳۵۳	قمار از نظر اسلام.....
۳۵۴	پیامد منفی قمار.....
۳۵۴	راه‌های پیشگیری از قمار.....
۳۵۵	اعتیاد جنسی.....
۳۵۶	انواع اعتیادهای جنسی.....
۳۵۷	سطوح اعتیاد جنسی.....
۳۵۹	همبودی‌ها.....
۳۵۹	دلایل و سبب شناسی اعتیاد جنسی.....
۳۶۰	غربالگری اعتیاد جنسی.....
۳۶۱	تشخیص.....
۳۶۱	معیار تشخیص اعتیاد جنسی.....
۳۶۳	روش‌های درمانی اعتیاد جنسی.....
۳۶۴	اختلال خوردن (EPS).....
۳۶۶	همبودی اختلال خوردن.....
۳۶۶	۱- خوردن بیمارگونه به عنوان اعتیاد رفتاری.....
۳۶۸	۲- نظریه سبب شناسی مشترک.....
۳۶۹	۳- نظریه علت ومعلولی.....
۳۶۹	اختلالات کنترل تکانه.....
۳۷۰	اختلال انفجاری متناوب (IED).....
۳۷۲	دزدی بیمارگونه.....
۳۷۳	آتش افروزی بیمارگونه.....
۳۷۴	وسواس موکنی.....
۳۷۶	کودکان کار.....
۳۷۶	پدیده کودک کار و فرار از خانه.....
۳۸۲	راههای پیشگیری از آسیب های کودکان ونوجوانان.....
۳۸۳	بیکاری.....
۳۸۴	آمار بیکاری در ایران.....
۳۸۴	بیکاری و سلامت روان.....
۳۸۵	پیشگیری از بیکاری.....
۳۸۶	تکدی گری.....
۳۸۶	دلایل بروز تکدی گری در جامعه.....
۳۹۳	فصل نهم: خانواده سالم.....

۳۹۴	دیدگاه اسلام راجع به خانواده.....
۳۹۵	۱- حقوق والدین بر فرزندان:.....
۳۹۵	۲- ارجمندی همسر و خانواده:.....
۳۹۵	۳- تلاش برای رفاه خانواده:.....
۳۹۶	۴- امر به ازدواج و تشکیل خانواده:.....
۳۹۷	زنا و روابط نامشروع.....
۳۹۷	نفقة در اسلام.....
۳۹۷	اقتصاد خانواده.....
۳۹۸	سبک زندگی خانواده در اسلام.....
۴۰۰	خانواده از دیدگاه غرب.....
۴۰۱	همجنس بازی در غرب.....
۴۰۱	نظام اخلاقی جدید در غرب.....
۴۰۷	جایگاه زن در غرب.....
۴۰۹	فهرست منابع.....

پیشگفتار

یکی از مسائلی که اسلام بسیار بر آن اهمیت قرار داده و در قرآن و روایات متعددی به آن پرداخته است، مسئله خانواده می‌باشد. در اسلام تشکیل خانواده یعنی رسیدن زوجین به آرامش. با ایجاد خانواده زن و مرد احساس آرامش و سکونت می‌کنند از دیدگاه روان‌شناسی اسلامی فلسفه وجودی تشکیل خانواده رسیدن به آرامش برای زوجین است البته این آرامش در همه ابعاد روحی، جسمی و اجتماعی و سایر ابعاد است. از نظر روان‌شناسی اصل در زندگی خانوادگی، وجود فضایی آرام و محبت‌آمیز است که زن و شوهر باید سعی کنند در محیط خانواده میان اعضا آرامش بوجود آید و روز به روز این آرامش و محبت بیشتر شود.

عوامل آرامش در خانواده عبارتند از: اعتقادات و باورهای اصیل اسلامی، رعایت توصیه اخلاقی، خوش‌بینی، قناعت، صلح، حلم، ارتباط مناسب داشتن با یکدیگر.

خانواده با وجود اینکه در اکثر جوامع مورد توجه است در جهان‌بینی اسلامی اهمیت و ارزش شایان توجهی به آن داده می‌شود. در این جهان‌بینی خانواده گروهی متشکل از افراد است که دارای شخصیت مدنی، حقوقی و معنوی است که بر اساس نکاح (عقدی که ارتباط با مشروعیت ارتباط زن و مرد را معین می‌سازد) پدید می‌آید. چنین ارتباطی یک رابطه ساده‌انگارانه و فاقد مسئولیت‌پذیری نیست، بلکه یک پیمان مهم و با اهمیتی است که از جنبه‌های مختلف برای طرفین مسئولیت‌هایی ایجاد می‌کند چرا که سلامت چنین پیمانی که اولین پایه‌های تشکیل دهنده یک خانواده می‌باشد؛ ضامنی برای سلامت کل جامعه است.

روان‌شناسی اسلامی معتقد است اسلام از همان ابتدای تولد برنامه‌ها و دستورات خاصی را برای رشد و تربیت کودک تنظیم فرموده و اجرای آنرا بر عهده خانواده قرار داده است بطوریکه در سراسر دوره کودکی و نوجوانی که مهمترین دوران رشد و تربیت کودک است. برنامه‌های خاصی و سفارش‌های تربیتی بسیاری را در انتخاب اسم، شیردهی و از شیر گرفتن؛ در محبت و مهرورزی به کودکان و در رعایت عدالت، وفای به عهد نسبت به آنها چه در دوره بلوغ و چه در دوره نوجوانی بیان داشته است.

اسلام همچنین به موضوع تفاوت‌های فردی که مورد توجه روان‌شناس است توجه داشته است. از دیدگاه اسلام انسانها از لحاظ ویژگی‌ها، توانایی‌ها و استعدادها متفاوت از یکدیگر هستند،

نقش اهمیت خانواده از دیدگاه اسلام به حدی است که اسلام سعادت و شقاوت فرد را تحت تأثیر خانواده چه در دوران قبل از تولد و چه بعد از تولد می‌داند.

اسلام آئین الهی و مقدسی است که برای خانواده اهمیت فراوان قائل است و آن را سنگ بنای مهم حیات اجتماعی می‌شناسد. اسلام وحدت جامعه را از وحدت زوجین و وحدت اعضاء خانواده می‌شناسد و علائق انسانی موجود در خانواده را قابل گسترش و نشر در جامعه به حساب می‌آورد.

اسلام خانواده را کانون اخلاقی جامعه می‌داند. نوع تربیت و ارتباطات موجود موجب وحدت و منش اجتماعی است. همچنین خانواده را مرکزی سرنوشت‌ساز در جنبه انحراف و عصیان ذکر کرده‌اند.

صفات اجتماعی کودک برخاسته از خانواده است. اسلام خواستار نسلی است، سالم، پاک، عفاف و موجب افتخار برای جامعه انسانی، چنین نسلی جز در دامن خانواده سالم نمی‌تواند تربیت شود. در کتاب روان‌شناسی خانواده از دیدگاه اسلام نتیجه‌گیری می‌شود: براین اساس اسلام با مدنظر قرار دادن تأثیرات خانواده در تربیت فرزندان سلامت اجتماع را در گروی خانواده سالم می‌داند. خانواده سالم چهارچوب امنی برای همسر و فرزندان آنهاست. این چهارچوب گسترش یافته امن جامعه را فراهم می‌سازد.

امیدواریم در فصول مختلف این کتاب بر مبنای وزارت عتف توانسته باشیم به بخشی از اهداف پرورشی کتاب روان‌شناسی خانواده از دیدگاه اسلام دست یافته باشیم.

دکتر حسین جنابادی

استاد روانشناسی

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی

دانشگاه سیستان و بلوچستان